

Essunga kommun

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

VISION

I Nossebro skola F-5 och fritidshem ska alla kunna känna sig inkluderade, delaktiga och trygga. Det skapar förutsättningar för respekt, tolerans, arbetsro och lärande.

Dokumenttyp
Fastställt

Detta dokument gäller för
Giltighetstid

Dokumentansvarig
Dnr

Handlingsplan
Av utbildningsnämnden
2021-09-07, § 42
Nossebro skola F-5 och fritidshem
Läsåret 2021/2022
Rektor
Un 2021/60

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Våra styrdokument	4
Diskrimineringslagen (2016:828)	4
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11)	5
Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §	5
Vad står begreppen för?.....	5
Kränkande behandling.....	5
Trakasserier	5
Diskriminering	5
Befogade tillsägelser	5
Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2021/2022	6
Mål för läsåret 2021/2022.....	6
Konkreta åtgärder för 2021/2022	6
Främjande arbete	7
Förebyggande arbete	7
Förankringsarbete av denna plan.....	7
Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom ..	7
Ett ärendes gång	8
Uppföljning och implementering	8
Ansvar	8
Elevhälsoteam	8
Kontaktpersoner	8
Skolledning.....	8
Bilaga 1. Dokumentation vid kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.....	9
Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling eller trakasserier elev-elev	10

Bilaga 3. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen.....	11
--	----

Inledning

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i förskola, skola och fritidshem ska ha samma rättigheter – tjejer som killar, oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Essunga kommuns förskolor, skolor och fritidshem tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. Vi som arbetar i Essunga kommuns skolor och fritidshem tolererar ingen form av kränkande beteende. Så snart någon ur personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt har skolan skyldighet att skyndsamt utreda (inom 1–2 arbetsdagar) vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Vår *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* är ett stöd som hjälper oss i vår skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Forskning visar att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt.

Våra styrdokument

Diskrimineringslagen (2016:828)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder (1 kap, 1 §). Dessa benämns ofta som diskrimineringsgrunderna.

I denna lag avses med diskriminering:

1. **Direkt diskriminering:** att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
2. **Indirekt diskriminering:** att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.
3. **Bristande tillgänglighet:** att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till
  - de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
  - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
  - andra omständigheter av betydelse.
4. **Trakasserier:** ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
5. **Sexuella trakasserier:** ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. (Diskrimineringslagen kap. 1, § 4)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11)

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. (Lgr 11, sid 7)

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §

Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Vad står begreppen för?

Kränkande behandling

Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsföreträde.

Uppträdande som kränker en elevs värdighet kan vara:

- fysiska (slag och knuffar)
- verbala (hot, svordomar, könsord och öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (lappar, fotografier, sms och mms och meddelanden på olika sociala medier)
- någonting annat som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier

är kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna

- kön
- könsöverskridande identitet/uttryck
- ålder
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- sexuella trakasserier.

Diskriminering

När en vuxen i skolan missgynnar en elev och det har samband med kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker med mera.

Befogade tillsägelser

Tillrättavisningar från skolpersonal för att upprätthålla god ordning och miljö är inte kränkande behandling.

Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2021/2022

På fritidshemmet och i skolan arbetas det ständigt för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Genom analysen av trygghetskartor två gånger per år och barnsamtal med intervjufrågor samt elevrådets aktiva arbete att upprätthålla trivselreglerna upptäcker vi i ett tidigt skede sådant som oroar och upprör barnen och kan åtgärda detta i tid. Trygghetskarta görs två gånger per år just i detta ändamål. Dessa redovisas på samrådsmöte med vårdnadshavare och representanter från utbildningsnämnden. Under läsåret har vi inte kunnat genomföra samråd och elevråd i den utsträckning som vi har önskat pga rådande pandemi.

I de senaste undersökningarna har de flesta elever svarat att de känner sig trygga och trivs bra i skolan och i sin klass. Några elever har uttryckt oro och känt sig otrygga vid toalettbesök och i omklädningsrummen i idrottshallen. De flesta dörrhandtag har blivit utbytta, dock kvarstår att byta ut handtagen i omklädningsrummen i idrottshallen och i matsalen, även toaletterna på andra våningen i B2-huset. Vi behöver fortsätta vårt arbete med att se över tryggheten i omklädningsrummen. Under läsåret har vi haft rastvakt och elevcoach som har varit ute på morgonen vilket har medfört en tryggare start på dagen. Vi har under läsåret fortsatt med rastaktiviteter genom våra trivselledare.

Arbete med hälsofrämjande skolutveckling, bland annat med inriktning mot jämställdhet och genus fortlöper.

Mål för läsåret 2021/2022

- Alla barn ska känna sig trygga på hela skolans område.
- Alla barn ska uppmuntras att ta eget ansvar för sin och sina kamraters välbefinnande, samt vara trygga med att informera skolans personal om någon inte känner sig trygg.
- Elevrådets trivselregler ska implementeras i samtliga klasser, bland personal och vårdnadshavare.
- Alla ska använda ett respektfullt språk.
- Elever ska ha kunskaper om denna plan.
- Elever ska ha kunskaper om hur de påverkar andra och hur de påverkas av innehållet i sociala medier.
- Öka elevernas självförtroende och självkänsla genom rörelsesatsning och rastaktiviteter.

Konkreta åtgärder för 2021/2022

- Vuxennärvaro vid barnens utevistelse och vid pedagogiska måltider.
- Varje år revideras trivselreglerna där barnen är med och bestämmer.
- Vuxennärvaro i väntan på skolskjutsar vid skoldagens slut.
- Tydliga rutiner kring ärendets gång. Se bilaga 2.
- Värdegrundsarbetet ska genomsyra hela barnets dag, både i skolan och i fritidshemmet.
- Personal skapar relation med eleverna.
- Anpassa verksamheten så alla barn känner sig trygga, blir sedda och accepterade.
- Bestämda platser i matsalen för alla elever.

- Samtal med eleverna om att visa hänsyn när någon annan är på toaletten och att eleverna kan ha med en annan elev eller en vuxen utanför toaletten för att de ska känna sig trygga.
- Elevrådet ansvarar för implementeringen av trivselregler.
- Fritidshemmets trivselregler implementeras vid läsårets start
- Trivselprogrammet fortsätter och skapar nu en fast rutin i skolan.
- Ökad vuxennärvaro i omklädningsrum.

Främjande arbete

- Aktuella ärenden lyfts vid personalkonferens varje vecka.
- Värdegrunden genomsyrar barnets hela dag och verksamheten.
- Vi arbetar medvetet med värdegrunden i individ och gruppnivå.
- Trygghetskarta genomförs minst två gånger per läsår.
- Trivselregler uppdateras varje år.
- Rastvakter ute bland elever på rasterna.
- Barnprat (där personal går igenom hela barngruppen och ser till att alla får den hjälp de har rätt till och att alla barn blir sedda) Sker varje termin (fritidshem)
- Elevhälsokonferenser 3 ggr/termin (skola)
- Pedagogiska måltider.
- Planen tas upp på klass- och elevråd.
- Elevrådet och arbetslagen utvärderar planen i slutet av läsåret.
- Elevcoach arbetar med olika elever och elevgrupper.
- Fler styrda rastaktiviteter.

Förebyggande arbete

Förankringsarbete av denna plan

- Eleverna ska bli delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen genom samlingar, veckovårdsuppdraget samt göra sina egna trivselregler.
- Klassläraren ansvarar för att informera eleverna och vårdnadshavare.
- Elevrådet förankrar trivselreglerna i klassrådet.
- Information om denna plan ges på läsårets första samrådsmöte.
- Samtala i personalgrupperna om sådant som oroar.
- Personalen går igenom varje enskilt barn vid elevkonferenser för att få en uppfattning och på så vis ser till att inget barn är utanför.

Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom

- Enskilda samtal med elever.
- Observationer sker på lektioner, raster, i matsalen och på fritidshemmet.
- På personalkonferenser/veckomöten har trygghetsärende en stående punkt.

- Signaler som till exempel nedstämdhet, oro, frånvaro och humörsvängningar
- Trivselreglernas användning och implementering.
- Trygghetskarta.
- Vårdnadshavare tar kontakt med fritidshem och skola.
- Elevhälsan är aktiv i det här arbetet.

Ett ärendes gång

- Så snart någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska anmälan ske till rektor eller Biträdande rektor. Rektor/biträdande rektor är skyldig att anmäla till huvudman. Ingen värdering ska göras innan anmälan sker till rektor och huvudman.
- Rektor/biträdande rektor ansvarar för att trakasserier eller annan kränkande behandling utreds skyndsamt, inom två arbetsdagar.
- Ärendet utreds och dokumenteras i protokoll, se bilaga 1.
- Utredning och uppföljning se bilaga 2 och 3.

Uppföljning och implementering

Utvärdering av planen mot kränkande behandling sker i arbetslagen och skolans elevråd inför varje nytt läsår. Revidering av planen utförs av rektor och representant från personal vid läsårets slut.

Implementering av planen sker efter revidering i arbetslagen, elevrådet, klassråd och föräldramöten.

Ansvar

Alla som arbetar på skolan är ansvariga för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling.

Enligt socialtjänstlagen 14 kap.1 § är både skolmyndighet och alla anställda hos myndighet, det vill säga personal i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola, skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Elevhälsoteam

Det finns alltid möjlighet för elever, vårdnadshavare och pedagoger att vända sig till skolans elevhälsoteam för konsultation.

Kontaktpersoner

Kamilla Ehn	skolsköterska	0512-570 86
Kajsa Olsson	skolsköterska	0512-570 86
Hélène Karlsson	kurator	0512-570 87, 0706-88 35 14
Marie Carlsson	elevcoach	073-966 28 23

Skolledning

Anna-Karin Lindberg	tf rektor	0512-570 23
Karin Lennermo	biträdande rektor, fritidshemmen	0512-571 63

Bilaga 1. Dokumentation vid kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Datum		
Inblandade		
Uppgiftslämnare		
Händelse/beskrivning		
Åtgärder		
Datum för uppföljning		
Uppföljningssamtal		
Ansvarig		
Rektor informerad ☐	Huvudman informerad ☐	Berörda vårdnadshavare informerade ☐

Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling eller trakasserier elev-elev

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Omedelbar tillsägelse, information till rektor. Rektor informerar huvudman. Dokumentera.	All personal/rektor
Steg 2	Samtal med den som påtalar problem. Samla så mycket information som möjligt. Dokumentera. Rapportera till trygghetsteamet och klasslärare.	All personal/rektor
Steg 3	Dokumentation i protokoll. Samtal med berörda parter enskilt eller i grupp. Kontakt med berörda vårdnadshavare.	Trygghetsteamet/rektor
Steg 4	De berörda eleverna hålls under uppsikt.	All personal/rektor
Steg 5	Uppföljande samtal. Återkoppling till anmälare, klasslärare och vårdnadshavare.	Trygghetsteamet/rektor
Steg 6	Möte med elev, vårdnadshavare och lärare samt representant från trygghetsteamet. Kartläggning inför ansökan om upprättande av åtgärdsprogram upprättas vid behov och lämnas till rektor.	Klasslärare/ mentor
Steg 7	Ärendet tas upp av elevhälsoteamet Rektor beslutar om vidare åtgärder.	Klasslärare, mentor, personal från elevhälsan eller rektor
Steg 8	Eventuell anmälan till socialtjänst.	Rektor
Steg 9	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor

Uppföljande samtal sker alltid med berörda parter när kränkningen upphört. Klassläraren/mentor ansvarar för uppföljningen.

Bilaga 3. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Händelsen anmäls till rektor/ansvarig chef, som ensam eller tillsammans med elevhälsopersonal pratar med eleven.	All personal
Steg 2	Vårdnadshavare informeras.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 3	Samtal med den vuxne som har rätt att bistås av fackligt ombud.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 4	Åtgärdsplan upprättas.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 5	Eleven får stöd och hjälp.	Elevhälsan
Steg 6	Uppföljning med elev och vårdnadshavare.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 7	Uppföljningssamtal med den vuxne.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 8	Eventuell anmälan till socialtjänst.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 9	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor/Ansvarig chef